



Aikakauden käänneessä

Me elämme ajan vaihteessa. Uusi aika tekee tuloaan, vanha syrjäntyy. Historiaa luodaan tätä nykyä nopeampaan kuin koskaan. Jokainen päivä tuo tullessaan uusia yllätyksiä, uusia tapahtumia — yhteiskunnallisia muuttumuksia.

Kun nykyinen maailmansota syttyi, lausuttiin sosialistien taholta arveluja, että sotaa ei voi kestää kauan, sillä syntyy vallankumouksia, sekä nykyiset aseet ja koko uusiaikainen sodankäyntitapakin tekevät sodan käynnin pitkälle venymisen mahdolliseksi. Kapitalistinen järjestelmä ei voi kestää vuosia kestävää maailmansotaa, vaan kukistuu nopeasti. Nyt kuitenkin sota on jo kestänyt kolmisen vuotta, mutta sittenkään sosialistit eivät pää-asiansa erehtyneet. Ajassa tosin, mutta ei itse pääasiassa. Sodan alettua ei otettu riittävästi huomioon kapitalistisen järjestelmän mukaantumis-kykyä. Se mukaantui olojen mu-

kaiseksi. Muuttui siinä määrin, että nykyään kapitalistinen järjestelmä on kuin seisoi se päälään, eikä enää omilla jaloillaan.

Kapitalistisen järjestelmän pyhimpiä tunteita, kuten yksityisomistusoikeutta, voittojärjestelmää j. n. e. on kolhittu tuntuvasti. Eri maissa hallitukset ovat ottaneet haltuunsa eri teollisuusaloja, kulkuvälineitä, y. m. Vieläpä on ryhdytty säännöstelemään yksityisten henkilöiden elämääkin — elintarvekysymyksessä, liikuntavapaudessa j. n. e. Kaikki on aivan toisin kuin kolmisen vuotta sitten.

Kapitalistinen järjestelmä on mukaantunut. Sen on ollut siihen pakko. Mutta mukaantumisellakin on ollut rajansa. Kun jänne pingottuu liian kireälle, ponnahtaa se poikki. Ja nyt me astunme siihen aikakauteen, jolloin kapitalistisen järjestelmän mukaantumis-kyky alkaa päättyä, — jolloin koko maailma pannaan jättiläisvalinkauhaan ja luodaan

uudestaan. Tehdään uusi maailma.

Venäjä on näyttänyt esimerkin. Niinpä näemmekin, miten Venäjän työläiset syöksivät vallasta tsaariuden, mutta eivätpä ainaakaan heti luovuttaneet sitä kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän puitteille. Se järjestelmä oli kelvoton Venäjän työväestölle. Uusi oli luotava ja työläisten järjestelmää parhaillaan Venäjällä luodaankin — jos voimat riittävät.

Muissakin sotivissa maissa lähestytään ajan käännettä. Hallitusherrat eivät enää itsekään ole selvillä, mihin kuljetaan, mikä edessä on. Pääministerit ja presidentit ylimalkaisesti koettavat selittää, että sotaa kestää vielä vuosia — ja heidän edustamansa järjestelmä näyttää voiton. Mutta heidän teoissaan ja lausunnoissaan piilee syvä pelko tulevaisuudesta. He alkavat näet käsittää, että rauhan aikaansaaminen riippuu työväestöstä ja että yksistään työväestö kykenee solmimaan rauhan, joka merkitsee ihmiskunnan todellista onnea. He huomaavat, että ainoa voima, joka jotain merkitsee, on työväenliike. Tämä tietoisuus alkaa myös levitä työväenluokankin omissa riveissä. Sen leviäminen on kuitenkin valtalukalle vaarallista ja siksi pitää se estää. Niinpä esim. kansainvälinen sosialistikongressi on pahana silmättikkuna. Ei ole näet suotavaa, että eri maiden työläiset pääsevät yhteisen neuvottelupöydän vierele. Vaikkakaan tässä kongressissa ei rauhaa sinänsä solmita, niin siellä kuitenkin luodaan ne yhteiset perusteet, jotka tulevat hallitukset pakottamaan taipuvaisiksi rauhaan. Niinpä eri maiden sosialisteja estetään läh-

temästä mainittuun kongressiin. "Kansanvaltaisuutta", "kansanvaltaisuuden" puolesta taistelevien hallitusten taholta!

Hallitusherrojen on kuitenkin turhaa potkia tutkainta vastaan. Kehitys rientää jättiäisaskelin eteenpäin. Tapahtumat nykyään vyöryvät sellaisella nopeudella, ikäänkuin elävienkuvien filmi. Entiset "horjumattomat" lait ja tavat murtuvat.

Kun tämä nykyinen sota päättyy ja kerran sen on päätyttävä, niin toisenlainen on maailma silloin, toisenlaiseksi on työläisten maailmankatsomus muuttunut kuin kolmisen vuotta sitten. Ja yhä uusia tekijöitä, ilmaantuu, jotka pakottavat työväen rivit nousemaan. Velkataakka painaa raskaasti kansojen hartioita. Kolmen ensi sotavuoden aikana sotalainat nousevat lähes 100,000,000,000 dollariin. Europan kansallisvelka ennen sotaa oli noin 25,000,000,000 dollaria. Kolmivuotisen sodan jälkeen se käsittää lähelle 125,000,000,000. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että Englanti saa maksaa pelkkää sotalainojensa korkoa enemmän kuin mitä Englannin koko kauppalavaston arvo oli korkeimmillaan ollessa ennen sotaa.

Entäs sodan aiheuttama tuho kaikilla muilla aloilla. Noin 24,000,000 miestä on saanut surmansa ja haavottunut, surmansa saaneiden luku yksistään nousee noin 7,000,000 ja raajarikokoutuneiden lukumäärä noin 5,000,000 mieheen. Syntyväisyysmäärä on kolmen sotavuoden aikana vähentynyt noin 9,000,000:lla. Ja ne kärsimykset, se kurjuus.

Seurauksena tulee välttämättömyydellä se, että toisenlainen on tilanne oleva sodan päätyttyä

kuin sodan alussa. Entisellään ei mailma voi mitenkään säilyä. Romahdus tapahtuu. Odotettavissa on Venäjän vallankumouksen seuraajia muissakin maissa. Mutta voi myöskin käydä siten, että mitä mustin taantumus pääsee hetkeksi valtaan. Kaikki riippuu siitä mitenkä työväenluokka käsittää asemansa, mitenkä se ymmärtää nousta pysytyyn ja jaksaa taistella oman taistelunsa.

Venäjän tapahtumat osottivat, että kun työväestö kerran uskalsi nousta, niin vain pieni kourallinen joukkoja oli vanhan järjestelmän takana. Sama tulee

uusiintumaan kun tehdään lopullinen leikkaus koko kapitalistiseen yhteiskuntajärjestelmään nähden. Mutta sen ensimmäisenä ehtona on se, että yhä voimakkaammin tehdään järjestämistyötä, saatetaan työväenjoukot käsittämään heidän hallussaan olevan voiman mahtavuuden, kunhan sitä vain ryhtyvät tositeolla käyttämään.

Me elämme ajan käänteessä, jolloin uutta luodaan. Tehkäämme tämä luomistyö siksi, joka luo työläisten maailman! Aika on kypsä, työskennelkäämme kaikki ja tarmolla!



Satu rikkaudesta ja köyhyydestä

Kirj. GLASSBRENNER

Suom. L. Letonmäki

Oli sisko ja veikko kerran,
nimet: köyhyys ja rikkaus.
Tuolla leipää vain murenen ver-
ran,
tällä herkkujen runsaus.

Luona veljen palveli sisar
monet vuossadat yhtenäin.
Mut ei huokaus, kyynelpisar
saa veikkoa heltymään.

Hän vain nyrkkilakia laatii,
sisakon tallaten jalkoihin.
Sisar maahan vaipuu ja vaatii:
"Avuks Jumala armollisin!"

Mitä laulun lopusta luulla?
Se laulu on surullinen!
Sit' en tahdo ma kauemmin
kuulla,
olo muutu jos ei sisaren!

Lopu ilman ei ihmeettä
satu köyhyyden, rikkauden.
Ja kerran tapahtui, että
sisar surmasi veljen sen!

